

ΠΕΡΙ ΓΡΑΜΜΑΤΑ

(Δημοσιεύτηκε στην «Ακρόπολη» της περασμένης Τετάρτης 10 του Μάη, σελ. 2, στήλ. 2).

Προχθές έλαβα ένα γράμμα ανυπόγραφο. Από άντρα είναι; Από γυναίκα; Δεν ξέρω. Τό γραψίμο είναι ώραίο. Άλλά από τί χέρι είναι γραμμένο, δεν μπορώ να διακρίνω. Είναι ένα γράψιμο κήπως άρσενικοθήλυκο. Από κάτω έχει τρία γράμματα. Ν.Γ.Γ. Κι' ύστερα; Δεν εκατάλαβα τίποτα κι' απ' αυτό. Και τό περιεργότερο είναι, ότι δεν ύπήρχε και λόγος να μείνη ανυπόγραφο τό γράμμα. Γιατί εκείνος που τό έγραψεν, άπλούστατα, μου γράφει ότι πρέπει να γράψω κι' ένα άρθρο για τά κοριτσάκια τά κατημένα που πάνε κάθε ήμέρα ώς μαρτυρες εις τό σχολείον με τήν σάκκα στό χέρι, διά να γίνουν μίαν φοράν κίχαι μητέρες, όπως τάς χρειάζεται ή σημερινή πατρίς μας.

Έδιαβάσα τό γράμμα αυτό με μεγάλη προσοχή. Κι' εστάθηκε στό τέλος συλλογισμένος:

—Νά με κοροϊδεύη, ήρ' γε, όποιος γράφει; Νά είναι κανένας κατεργάρος που πέρνει ύφος τρυφερής μητερούλας; Χρ! Έτούτη μάλιστα ή περίοδος του γράμματος: «Σεις ήπαινέσατε, έμφυχώσατε, διδάξατε, νουθετήσατε τάς κορασίδας!» Όρισμένως με κοροϊδεύει! Γιατί βέβαια αί «κορασίδες» δεν διαβάζουν χρονολογήματα, διάβολε! Κίποιος άστειος φίλος μου ήλ' μου έχη γράψει τό γράμμα, με αυτό τό χαραχτήρα που φαίνεται χρωματιστός, για να μη γνωρίσω ίσως τό γράψιμο!

*

Έν τούτοις! Προχθές εκεί που έδιαβαζα μία έπιστημονική πραγματεία, έκοίταξα λοζά μία μικρούλα άνιψιά μου να ιδρώνη προσπαθούσα να μάθη να συλλαβίξη στό αλφαριθμητικό της:

—Ρό - γιώτα - σίγμα: Ρίς!

Έστήκωσα τό κεφάλι μου κι' έρώτησα:

—Τί θα είπής «Ρίς», Τούλα;

Η μικρή με έκοίταζε σαν να έρωτούσε αν πρέπει κάτι να σημαίνη ή «Ρίς»!

—Έμπρός, είπα, διάβαζε τήν 'Αλφαβήτα σου. Και ή μικρή εξακολούθησε:

—Γιώτα - όμικρον - νι: "Ιον! Γιώτα - όμικρον -

δείξουν (κοντά σε τόσα έλλα) και πώς ό Γκόρκη είναι μακριά από τήν άληθινή κι αιώνια Τέχνη· πώς είναι δηλ. άπλούστατα ένας δημοσιογράφος—κοινωνιολόγος με άρκετή μεγαλοφυΐα. Κανείς όμως, κι ό πιο δύσκολος, δεν μπορεί νάν του άρνηθεί πώς πολεμαει θαρρετά κι άποτελεσματικά τόν τυραννισμό τής άπολυταρχίας και πλουτοκρατίας που καταδυναστεύανε όχι μοναχά τή Ρουσία μά και τόν κόσμο άλτκαίρο.

Διωγμένος από τήν πατρίδα που τίποτα άλλο, έξόν από φυλακές και κνούτο, δεν είχε νάν του δώσει, άποράσεις να πατήσκει για λίγες μέρες λεύτερο χώμα, για να γιατρέψει τις πληγές του τις ψυχικές και σωματικές που τις χρωστάει στη στερνή του φυλάκιση, μέσα σ' εκείνη στη φοβερή άτμοσφαίρα που ακόμα και τώρα βασιλεύει στη Ρουσία.

Και μπορεί να βάλει πια κανείς με τό νού του με ποιά λαχτάρα ζύγωσε τό πελώριο χάλκινο είδωλο που φυλάει τή μπασιά τής χώρας τής Λευτεριάς και τό προσκύνει.

Μά ξέχασε κάτι σπουδαίο· πώς τό είδωλο ήτανε χάλκινο και χάλκινες οι καρδιές κι' οι ψυχές έκινώνε που τό στήσανε.

Ξέχασε πώς στη χώρα τής Λευτεριάς (ώ είρωνεία!) ύπάρχονε νόμοι χάλκινοι, νόμοι που τους γράψανε Φαρισαίοι και Φιλισταίοι· ξέχασε πώς εκεί τό Σύνταγμα σε άναγνωρίζει ίσο μπροστά στο νόμο μόνο αν τό τομάρι σου είναι άσπρο, μά αν τύχει και γεννηθείς με τομάρι λίγο πιο σκούρο από τό συνηθισμένο σου παίρνουν τάθρώπινα δικαιώματα και σε μεταχειρίζονται σαν είδο σκυλί.

Είκοσιτέσσερεις ώρες δεν περάσανε κι ό Γκόρκη μάθαινε τί θα πεί λευτεριά που τή υποβιζίζει χάλκινο είδωλο. Καθώς θάμαθαν από τις σήμεριδες οι άναγνώστες του «Νουμά», ό Γκόρκη χώρισε με τήν πρώτη γυναίκα του, μά έπειδή στη Ρουσία για να πάρεις διαζύγιο (αν και είταν πρόθυμη να του τό δώσει ή γυναίκα του) χρειάζονται βουνά χαρτί και ώκεανός μελάνι, έπίσημο διαζύγιο δεν μπόρεσε να πάρει, και ή δεύτερη γυναίκα του, ή κ. Μαρία Θεοδωρόβνα Άντρεγιέβα, μία από τις πρώτες θεατρίνες του φημισμένου καλλιτεχνικού θεάτρου τής Μόσκας, στα έπίσημα χαρτιά δε σημειώνεται για νόμιμη γυναίκα του, αν και τρία χρόνια τώρα όλη ή Ρουσία, όλος ό κόσμος για τέτλια τήν άναγνωρίζει. Κι' ά δεν είναι γυναίκα του μπροστά στους Ρούσσιους νόμους, παύει νάναι γυναίκα του μπροστά στους νόμους του Θεού, τής Φύσης και τής άνθρωπότης;

τεί κρυμμένο στις καρδιές τά βάθη κι' όταν κλείνεται στο μικρό τό καμαράκι του θαρρεί πώς είναι δίπλα στο τζάκι με τήν κόκκινη φωτιά. Πόθος και λαχτάρα του τό πανώριο τό παλάτι—μά δικό του τώρα, ό νούς κι' ή φαντασία κι' ή καρδιά του να τό πλάσουν και τά χέρια τά δικά του να τό στήσουν. Άγνάντια στο ξακουμένο κάστρο, καινούργιο να στήση παλάτι που να διαλαλήση τ' όνομά του άνατολή και δύση.

Μά να ή Στρίγγλα ή Μάγισσα, που λείε τό παραμύθι. Η Στρίγγλα που φυτεύει άγκάθια και στενεύει τό δρόμο κι' άνοίγει λάκκους. Χίλιες φορές τόν ξεπλάνεψε σε μονοπάτια βατόσπαρτα γιομάτα φίδια, και χίλιες φορές πόνος άμολόγητος τόν δάγκωσε στην καρδιά, βάρυνε τά ματόφυλλά του. Κάποτε λιποθύρι τόν έκαίγε κι' έγυρε καταμεσής του δρόμου. Κάποτε βορριάς τόν πάγωνε και τόν έζωνε σκοτάδι του θανάτου. Μά κάποιος τραγουδεί μες στην καρδιά του και με τής ψυχής τά μάτια βλέπει τό όνειρεμένο παλάτι. Και παίρνει τό κοντύλι. Στο μικρό τό καμαράκι μερόνυχτα πασκίζει να παραστήση με γραμμές τ' όνειρό του. Και στα δειλινά κάποτε άγναντεύει απ' τό μικρό παράθυρο τόν Παρθενώνα.

—Παλάτι μου περήφανο, άγνάντια σου θα

Τέτλια σκέψη θα κάνει κάθε άθρωπος φρόνιμος και λογικός. Μά άλλιώτικα σκεφτήκανε οι πιστοί δούλοι τού χάλκινου είδωλου τής Λευτεριάς. Και βγάλανε τό Γκόρκη από τά σπίτια τους και του κλείσανε τις πόρτες τους κατόμουτρα και κρύψανε τά χέρια τους μ' ένα «shocking» στις τσίπες τους και φάγανε μοναχοί τους τά τραπέζια που του είχαν έτοιμάσει—οι φιλελεύτεροι, οι πολιτισμένοι Γιάνγκηδες.

Άλλοίμονο! Άνάμεσα από τά ήλεχτρικά σύρματα, ανάμεσα από τά σπίτια με τά είκοσι πατώματα, ανάμεσα από τήν «τελευταία λέξη» του πολιτισμού, ξαναφάνηκε ο άγριος άταβισμός, έδειξε τή βλακώδη μουση του ό Φιλισταίος.

Δόξα και τιμή στο Χάλκινο Είδωλο! Δόξα στο «Νέο Κόσμο» που επιτέλους κατέβασε τή μάσκα του και μάς έδειξε τήν άληθινή του μουση. Δόξα στην Ψευτιά!...

Δεν ξέρω (μολοντί τό έλπίζω πως θάν τό δείξουν ένώνοντας τή φωνή τους με τή δική μου) αν είναι σύμφωνο με όσα έγραψα οι άγαπητοί μου συνάδερφοι, συνεργάτες και άναγνώστες του «Νουμά». Μά έγώ τουλάχιστο, αν και είμαι αντίθετός του στο φιλολογικό και αίσθητικό άγώνα, σφιγγω θερμά τό χέρι του και τό χέρι τής σεβαστής γυναίκας του, τής κ. Μαρίας Θεοδωρόβνα Άντρεγιέβα, που τόσες φορές έδω στη Μόσκα απόλαψα τήν τιμή και τήν ευκαρίστηση να φιλοξενηθώ σπίτι της.

Μόσκα, 15. 4. 906.

Μ. ΛΥΚΙΑΡΔΟΠΟΥΛΟΣ

Ω Δ Η

Στη Φ. Κ.

Τό στερνό φως εστάλαξε στο άγριέμένο κύμα κι' Έσύ σαν όραμα από φως ρυθμίζοντας τό βήμα στον ήχο του τρικύμιζες τό φωτεινό άκρογιάλι κι' έλεγα πώς στο τόσο φως νύχτα δε θα προβίλλη. Κι' ό θαός Ρυθμός έσκαλδωνε τό κύμα τής σαρκός σου, κι' ή Άγάπη μ' έδανε μ' Έσε που κι ή Άρετή ρυθμός [σου], και μιās βαρκούλας τά κουπιά θριαμβικά ύψωμένα έλεγα κάτι άγέρωχο πώς πήραν από Σένα!

Ρ. ΦΙΛΥΡΑΣ.

στήσω τό παλάτι μου, άδέρφι σου στην έμορφή και του όνειρου μου σάρκα.

Κάποιο χασκόγελο, πικρόγελο, φτάνει ως τά βάθη τής καρδιάς του και κάτι λόγια φαρμάκι και χολή γιομάτα.

—Είμαι ή Στρίγγλα. Καρτέρι σουστησα. Στού βουνού τήν κορυφή ν' άνέβης βολετό δεν είναι. Θα γονατίσης άποσταμένος σικά στη ρίζα. Άδικα χάνεις τής νιότης τά λουλούδια που καρτερούνε τα κοπέλλες λυγρές.

Λιγοψυχούσε. Βουλήθηκε χίλιες φορές να σπάση τό κοντύλι και να φύγη στο μεγάλο δρόμο να χορτάση τά φιλιά που δε γεύτηκεν ακόμα.

Μά ή Νεράιδα που είχε κλεισμένη στην καρδιά, του μιλεί χρυσόλογα.

—Εύπνα και σήκω. Λίγο ακόμα κι' ή αύγή προβαίνει. Όξω τριγύρω σου σκοτάδι, μά κάποιος θαμποχάραμα φαίνεται κει κάτω. Μη σου πνίξη τήν ψυχή ό βαρύς του βάλτου άγέρας. Έγώ είμαι έδω κι' ένα φιλι μου σ' άνασταίνει. Εύπνα, έκλεχτέ μου. Ό δρόμος όσο στενεύει τώρα, σ' άνθότοπο σε φέρνει. Μη σε φοβίξη τό σκοτάδι κι' ό ήλιος θα φανή. Βλέπεις; Νά τ' όμορφο παλάτι.

Και δούλευε σκυφτά, άκούραστα. Τά σφυροχτυπήματα τής μοίρας έπεφταν στην καρδιά του σα σε

άμόνι. Μά ή καρδιά του δε λύγιζε. Σπίθες πετούσε. Άτσάλι έγινε και σε κάθε χτύπο φωνή έβγαζε. Και να, έβλεπε τό παλάτι με χρώματα βαθεία, ζωντανά. Μά τώρα ή Στρίγγλα τούπλεκε πιο σφιχτά τά δίχτυα. Πείνα του ξέσκιζε τά σωθικά, τούκαίγε δίψα τό λαιμό. Άχάνηνε, χλώμιανε, μά πήραν όλη τή δύναμη τά νεύρα του, τή φωτιά τά κυύρα μάτια. Νυχτόμερα έσκυβε στ' άσπρο χαρτί.

*

Μά τούστησε τό παλάτι τό πανέμορφο. Τ' όνειρο πούκρυβε στην ψυχή του, που τού νανούρισε τά παιδικαία χρόνια, τό είδε ζωντανέμένο, κίεριο, να κλεί μέσα του όλους τους πόθους, όλη τήν ψυχή του, όλα τά τραγούδια που πλημμυρούσαν τήν καρδιά του. Πέρα, στο μικρό τό βουναλάκι άπάνω, στην μέση τής Δικαιοσύνης τό παλάτι, σιδεροθήμελο, φαντάζει άσπρο και διαλαλεί τή δόξα του. Κόσμος έρχεται και κόσμος φεύγει με θάμπωμα στο νού, στα μάτια. Ό Παρθενώνας που στέκει άγνάντια σα να ζουλεύη, σα να στέλνη με τις χρυσές του ήλιου άχτίδες φιλιά στ' άδέρφι του.

Μά ό τεχνίτης έγινε ζανά παιδί, με τά χρυσόξανθα μαλλιά, τά μαύρα μάτια. Άπ' τήν ψυχή του λείπει τ' όνειρο κι' ό νούς μοιάζει σαν φευγά-

σῖγμα: 'Ιός! 'Υψιλον-γιωτα-δμικρον-σῖγμα: 'Ιός!...
ἐνῷ ἐγὼ κουνώντας με ἀπελπισίαν τὸ κεφάλι μου ἔσκυφα πάλιν εἰς τὴν μελέτην τῆς ἐπιστημονικῆς πραγματείας περὶ ἐπιλογίου πυρετοῦ. Ἐκεῖ ποῦ διάβαζα ἐσταμάτησα ἄξαφνα σὲ μία λέξι: «ΡΙπτασμοί!» Τώρα ἦρθε ἡ σειρά νὰ ρωτήσω τὸν ἑαυτὸ μου:

—Τί θὰ εἶπῃ, Τιμολέων, ριπτασμοί;

Ἐκλεισα τὸ βιβλίον κι' ἐπίασα τὸ λεξικό. Ἀπ'αυτοῦ-κάτου εὗρήκα τὴν ἐξηγήσιν. Ἐπειτα ἄρῃσα τὴν γιαντρικὴν κι' ἐπῆρα τὸ «Νουμᾶ». Ἐκεῖ ποῦ διάβαζα, εἶδα ἄξαφνα γυρίζοντας τὴ δεύτερη σελίδα μία κρίσις εἰς ἓνα διαγωνισμό περὶ συγγραφῆς «Νεο-ελληνικοῦ Ἀναγνωσματορίου». Ἐδιάβασα ὅλην αὐτὴν τὴν κρίσιν με πολὺ ἐνδιαφέρον γιὰ τὸ διαγωνισμό περὶ συγγραφῆς ἀναγνωσματορίου (μὲ λέξεις ποῦ νὰ τίς ἀκούῃ τὸ παιδί κάθε ὥρα σπίτι του, ἀφοῦ σήμερον με κείνα ποῦχουνε στὰ σχολεῖά μας, τὸ Ρωμιόπουλο, παίρνοντας τὸ πρῶτο βιβλίον στὰ χεῖρά του, θὰ πρωτοσυλλαβίσῃ μὴ ψεύτικη λέξη ποῦ δὲ θὰ τὴν μεταχειριστῇ ποτὲ στὴν κουβέντα του). Αἰσθάνομαι μεγάλην εὐχαρίστησιν διαβάζων αὐτὰ τὰ διακοπτόμενα ἀπὸ τὸ μονότονον συλλαβισμὸν τῆς μικρῆς, ἡ ὁποία ἀνοίγουσα ὑπερμέτρως τὸ στόμα τῆς φωνάζει:

—Ἀ-ρο-τρον! Τέτ-τιζ! Γρύλ-λος! Πό-α! Φθεῖ-ρο!

Δὲν εἶμαι ὁπαδὸς τῶν δημοτικιστῶν. Εἶμαι ὅμως ἐχθρὸς ἀσπονδὸς τῶν καθαρουσιστῶν! Τί εἶμαι; Δὲν ξέρω οὔτε ἐγὼ. Ἄλλως τε δὲν μοῦ ἐπιτρέπει νὰ εἶμαι κατὶ καὶ ὁ κύρ-Στέφανος, ὁ διορθωτὴς τῆς «Ἀκροπόλεως», ὁ ὁποῖος φαίνεται ἔχει ἄλλας ιδέας εἰς τὰς ὁποίας ὑποτάσσει καὶ ἐμὲ διορθῶν ἀναλόγως τὰ χειρόγραφα μου. Ἀκόμη γελῶ με ἐκείνο ποῦ ἔγινε σ' ἓνα ἄρθρον προχθίς. Ἐγραφα ἐγὼ: «Μία γιορτὴ σύμφωνη...» Καὶ βλέπω στὴ διόρθωσιν:

τος. Τριγυρνᾷ τώρα χωρὶς σκοπὸ γύρω στὸ παλάτι καὶ πότε τὸ χαίδεται μ' ἀπαλὸ χᾶδι, πότε τὸ κοιτάζει χαμογελώντας. Χαρὰ γεμίζει τὰ στήθη του, μὰ σκύβοντας νὰ ἰδῇ στὰ βάθη τῆς ψυχῆς του βλέπει τ' ἄδειον ποῦ εἶναι μέσα. Τοῦ κλεψέ τ' ὄνειρον, ποῦ τρεφε τὴ νύκτι του, ἔχει ἡ Στρίγγλα μὰ τὸ παλάτι. Μέσα του δὲν ἔχει πιά πνοὴ ζωῆς. Καὶ τριγυρνᾷ ἡμερόνυχτα γύρω στὸ παλάτι. Ὑπνος δὲ βάρυνε τὰ μάτια του. Ὡς κι' ἡ Νεράιδα ἡ Καλόγνωμη τὸν ἀπαρνήθηκε. Ὅταν κοιτάζει τὸ παλάτι ἀκούει στὴν καρδίᾳ του κατὶ σὰν ξεψύχημα φωνῆς. Τραγοῦδι τάχα νὰ εἶναι ἡ παραμύθι; Κάτι περνάει ἀπ' ὀμπρὸς του. Μὴ ἀσπρόμαλλη γιγιά ἡ τὸ τζάκι με τὴν κόκκινη φωτιά; Δὲν μπορεῖ νὰ ξεδιαλύνῃ. Καθάριον στέκει μόνον τὸ πανέμορρον παλάτι. Ἐκεῖνο ἦταν τ' ὄνειρον. Τώρα;

—Ἀχ! πῶς ἤθελα νὰ κοιμηθῶ, εἶπε.

Πῆρε τὸ δρόμον γιὰ τὸ μικρὸ του σπῖτι. Ἡλιοβασιλεμα. Ἡ καμπάνα γλυκὰ σημαίνει σπερινά. Πῶς ἤθελε νὰ κοιμηθῇ! Ἀποσταμένος. Νοιώθει πῶς κατὶ ἔσθυσε μέσα του. Κάτι ζήτησε ἀπ' τὴ γριούλα ποῦ τὸν συντρόφειεν. Ἐγείρε λίγο στὸ κρεββάτι. Κάποιος γλυκοῦπνος τοῦ σφάλησε τὰ μάτια. Νόμισε πῶς μὴ χρυσόμαλλη κορασὶὰ τόνε φιλοῦσε στὸ μέτωπο. Τὸ πρόσωπό του σούρωσε, πῆρε μὴ γαλήνη ἄλλου κόσμου.

Ἀργασάλεψε. Μὴ στυγνὴ ἔνοιξε τὰ μάτια. Κοίταξε πέρα. Μὲ μιᾶς ἔλαμψαν ἀπὸ θείας φεγγαβολῆς.

—Ἀ! τὸ παλάτι.

Εἶπε καὶ χαμογέλασε. Σιγὰ-σιγὰ ἡ λάμψη τῶν ματιῶν ἔσθυσε, καὶ σὰ νὰ τὰ χᾶιδεφε κάποιον ἀπαλώτατο χεῖρ ἐκλείσαν ἀγᾶλι. Μὰ τὸ γλυκὸ χαμόγελο ἔμεινε στὰ χεῖλη του.

Ἡ γριὰ δὲν πρόφτασε. Ὅταν γύρισε τὸν κοίταξε, ἔσκυψε, φίλησε τὰ χεῖλη του κι' ἓνα δάκρυ ξέφυγε ἀπ' τὰ στεγνὰ γεροντικά της μάτια.

Κι' ὁ ἥλιος ποῦ βασιλεῦσε φώτισε με μιὰ του ἀχτίδα τὸ χρυσοῦς κεφάλι.

Μάρτης 1906.

ΜΗΤΣΟΣ ΑΝΘΕΜΗΣ.

«Εορτὴ...σύμφωνος!» Ἐναδιωρθῶν ἐγὼ: «Γιορτὴ σύμφωνη!» Ἐπιμένει ὁ κύρ-Στέφανος καὶ τὴν ἄλλην μέρα διαβάζω: «Εορτὴ... σύμφωνος!» κλπ.

Ἀνεξαρτήτως ὅμως τῆς κυριαρχίας τοῦ κύρ-Στεφάνου, δὲν συμφωνῶ εἰς μερικὰ πράγματα με τοὺς δημοτικιστάς. Γνώμη μου ἀτομικὴ, ἐννοεῖται, τὴν ὁποίαν δὲν ἐκθέτω, διότι θὰ ἔπρεπε νὰ πᾶω κι' ἐγὼ ὑφὸς δασκάλου, ποῦ δὲ μ' ἀρέσει.

Μ' ἀρέσει ὅμως ἡ προσπάθεια αὐτὴ τῶν δημοτικιστῶν, ἐφόσον βλέπω ἐκεῖνο ἐκεῖ τὸ μωρέλι νὰ ἀποκοιτιέται με τὰ «τέττιζ» καὶ «φθεῖρα». Καὶ αὐτὸ μοῦ φέρεται εἰς τὸ νοῦ τὸ γράμμα τοῦ ἀστείου ἢ σοβαροῦ ἐπιστολογράφου περὶ τῶν «κορασίων μας».

Τί μητέρα θὰ γίνῃ αὐτὴ ἡ κοῦκλα; Τί Ἕλληνας θὰ φτείσῃ ὅταν καὶ ἀφοῦ μεγαλώσῃ θὰ μιλά αὐτὰ τὰ φτεισιδωμένα παρδαλὰ Ἑλληνικά; Θὰ ἐγίνετο δὲ πιθανὸν ἀλλοιωτικὴ, ἂν ἀντὶ ἀπὸ αὐτὰ ἐδιάβαζε: «τζιτζικας», «μύτη», «ψεῖρα»; Ἐπιτρέψατέ μου νὰ τὸ πιστεύω...

ΤΙΜ. ΣΤΑΘ.

ΕΙΚΟΝΕΣ ΚΑΙ ΣΚΕΨΕΣ

ΒΡΑΧΟΙ

Φύσηξε ὁ πουνέντης ἀνάλαφρα καὶ μᾶς περέλουσε με μυρωμένες δροσιές.

Στέκομαι σ' ἓνα βράχο ἀπάνω καὶ σεργιανίζω τὰ βουνάκια τοῦ νησιοῦ μας.

Βράχοι, βράχοι, ὅλο βράχοι σκεπασμένοι ἀπὸ φουντωτὰ χαμόκλαδα φυτεμένα γύρω-τριγύρω τους. Οἱ φτωχοὶ! Πῶς με γητεύουν με τὴν παραπονιὰ τῆς τους ὁμορφιά!

Τώρα ποῦ φύσηξε ὁ πουνέντης ἀνάλαφρα, ἡ καρδιά μου φτερωτὴ γοργανεβαίνει τις ἀντικρυνὲς κορυφὰς ποῦ ἡ θεὰ τους τόσο με μαγνιτίζει.

Συλλογισμένος στέκομαι κάθε μέρα στὸ βράχο μου ἀπάνω. Καὶ σεργιανῶ τὰ βουνάκια τοῦ νησιοῦ μας ποῦ δὲν εἶναι ἄλλο τίποτα παρὰ βράχοι, βράχοι, ὅλο βράχοι σκεπασμένοι ἀπὸ φουντωτὰ χαμόκλαδα φυτεμένα γύρω-τριγύρω τους.

Οἱ βράχοι! Πόδες φορὲς τοὺς πλήγωσαν οἱ ἀντάρες, τὰ χαλάζια, οἱ βροχεὲς καὶ τὰ ὄστρουπέλεκτα! Μὰ καὶ πόδες φορὲς τοὺς γλυκοχάιδεψε τὸλόχρυσον τοῦ ἡλίου φῶς, πόδες φορὲς τοὺς νανοῦσαν μ' ἀπόκοσμα τραγοῦδια οἱ ταξιδιάρικες τῆς ἀνοίξης αὐρεὶ! Μοιάζει τοῦ βράχου κ' ἡ ψυχὴ μου. Τὴν ἐδεῖραν ἀνήκουστοι πόνοι, τὴν περέχυσαν λιγοθυμὰς δακρυά, τὴν ἐσυνέφασαν τῆς θλίψης μαυρίδες. Μ' ἀντικρυσε κ' ἡ ψυχὴ μου χαρὰς κύματα, εἶδε στοῦ κόσμου μέσα τὴν ἀνεμόδαρτη ζωὴ γιορτὲς ἀγάπης κ' ἐκελάδισε μ' ἀναγάλλιασιν γέλοισιν τὸ τραγοῦδι ἐνὸς νέου κόσμου ἀρμονικοῦ κ' ἐφταπλουμισμένου.

ΧΛΟΗ

Κάποιον ἐφιαλτικὸν σύννεφον μοῦ σκοτεινιάζει τὴν ψυχὴν.

Ἀς πάω νὰ καθίσω στὴ φτωχικὴ χλόη, ποῦ τόσο νόστιμα καὶ με τόσον ὁμορφιά ντύνει τὸ μικρὸ ἐκεῖνο λαγγάδι.

Οἱ μαρτιάτικες μαργαρίτες κ' οἱ ἀπριλιάτικες παπαροῦνες τρέμουν ἀπὸ χαρὰς φρικίασιν στοῦ μπάτι τὰ χᾶδια μέσα στοῦ Φοῖβου τὸ φωτόλουστο πέλαγον.

Πόσα δὲ μοῦ λένε τὰ ἔντομα ποῦ κρυμμένα μέσα στὴν ἀγκαλιὰ τῆς χλόης ψάλλουν με χίλια στόματα τὸν ἀθάνατον παιδᾶν τῆς ζωῆς!

Καὶ τὰ πουλιὰ τὰ χαρωπά; Τώρα μόλις μᾶς ἦρθαν ἀπ' τοῦ χειμῶνα τὸ ταξίδι. Ἀχ! πόσο νοσταλγοῦσα τὸ πανέμορρον τραγοῦδι τους; Τὰν ἀλαφρὰ τους πέταγμα ποῦ θυμίζει τὰ πρῶτα φτερουγίσματα τοῦ νοῦ μου, ποῦ ἀνῆσυχος νύχτες καὶ μέρες γύρευε τὴν ὁμορφιά τῆς ζηλεμένης Ἀρμονίας.

Χόρτασε τὸ μάτι μου ἀπ' τὰ γέλοισιν ποῦ ἀφίνει ἡ καταπράσινη ἀνθίσιν τοῦ λαγγαδιοῦ. Γέμισε ἡ ψυχὴ μου ἀπὸ τρανὲς εἰκόνες.

Φυσᾷ ὁ μπάτις πιδ γερὰ κ' ἡ χλόη στὸ φύσημά του φαίνεται πῶς ἀναδαίνει μ' εὐχαρίστησιν.

Γιατὶ τώρα ἡ ψυχὴ μου πλημμύρισε ἀπὸ χαρὰ; Καστελλόριζο. Μ. ΠΕΤΡΙΔΗΣ

Ο ΝΟΥΜΑΣ

ΒΓΑΙΝΕΙ ΚΑΘΕ ΚΥΡΙΑΚΗ

ΣΥΝΤΡΟΜΗ

Γιὰ τὴν Ἑλλάδα Δρ. 10. — Γιὰ τὸ Ἐξωτερικὸν Φρ. 70. 10.

20 λεπτὰ τὸ φύλλον 20

ΒΡΙΣΚΕΤΑΙ: Στὰ κίσκια τῆς Πλατείας Συντάγματος, Ὁμόνοιας, Ὑπουργείου Οἰκονομικῶν, Σταθμοῦ Τροχιόδρομου (Ὁφθαλμιατρεῖο), Βουλῆς, Σταθμοῦ ὑπόγειου Σιδηρόδρομου (Ὁμόνοια), στὸ καπνοπωλεῖο Μανωλακάκη (Πλατεία Στουρνάρα, Ἐξάρχεια) στὰ βιβλιοπωλεῖα «Ἐστίας» Γ. Κολάρου καὶ Σακέτου (ὁδὸς Σταδίου, ἀντικρὺ στὴ Βουλὴ).

Ἡ συντρομὴ πλερώνεται μπροστὰ κ' εἶναι ἐνὸς χρόνου πάντα.

ΦΑΙΝΟΜΕΝΑ

ΚΑΙ

ΠΡΑΜΑΤΑ

ΓΙΑ

νᾶναι σάπια ἡ Βουλὴ μας θὰ πῇ πῶς εἶναι σάπιο ἀλάκαιρον τὸ ἔθνος, ἀφοῦ ἡ Βουλὴ μας ἀπὸ τὸ ἔθνος ἐκπορεύεται κι ἀφοῦ τὸ ἔθνος διεντύνεται ἀπὸ τὴ Βουλὴ. Ἀλήθεια παλιὰ αὐτὴ πὺν ὅσο πάει καὶ δυναμώνει, γίνετα, νὰ ποῦμε, ἀτσάλι πὺν νὰ μὴν μπορέσει νὰ σπάσει ποτέ παρὰ νὰ μᾶς σπάσει τὰ κεφάλια μας ὅτα θαρρεῖ ἡ ὥρα νὰ σβήσῃ τὸ Ρωμαῖκό ἀπὸ τὸ πρόσωπον τῆς γῆς.

Ἡ Βουλὴ μας λοιπὸν ἀποδείχτηκε σάπια με τις ἐκλογὲς Τήνος καὶ Πάλλης καὶ σάπιο τὸ ἔθνος πὺν τις ἔκανε αὐτὲς τις ἐκλογὲς καὶ πὺν δέχτηκε με τέτια πτωματικὴ ἀπάθεια τὴν ἐπικύρωσίν τους. Καλὰ τὰ εἶπε κι ὁ Σταθόπουλος σ' ἓνα τελευταῖον τοῦ ἁρθρο, πολὺ δυνατὸ καὶ πολὺ ἀληθινὸ, στὴν «Ἀκρόπολη» τὸ ἔθνος εἶναι ἀρρωστο καὶ γιὰ νὰ βρεθῇ ἡ ἀρρώστεια του δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰν τὸ ξετάσουμε ἀλάκαιρον· παίρνουμε ἓνα κοματάκι του, ἓνα μόριό του, καθὼς κάνουν οἱ γιατροὶ, καὶ τὸ βλέπουμε κατὸν ἀπὸ τὸ μικροσκοπικὸν παίρνουμε τὴ Βουλὴν, τὴν ἐξετάζουμε με μικροσκοπικῶς καὶ βρίσκουμε τὴν ἀρρώστειαν μας. Καὶ ἡ ἀρρώστεια μας εἶναι ἡ σπειροχαιτῆ ἡ πολιτικὴ ἡ. Ὅσοι νιώθετε ἀπὸ μικροβιολογία θὰ βρῆτε ἀμέσως σὲ ποιά ἀκατονόμαστη καὶ φοβερὴ ἀρρώστεια ἀπαντιέται αὐτὸ τὸ μικρόβιον. Καὶ τέτια σι' ἀλήθεια εἶναι ἡ πολιτικὴ ἀρρώστεια μας.

Γιὰ νὰ γιατρευτῇ ἡ ἀρρώστεια αὐτὴ χρειάζεται ὑδράργυρος με τὸ καντάρι· μὰ ποῦ ὑδράργυρος καὶ ποῦ γιατρός νὰ μᾶς κάνει τὴ σωτήρια ἐνεση καὶ νὰ μᾶς τρέψῃ τὸ σαπισμένον κορμί; Μᾶς ἀφίστανε στὴν τύχη μας, σὰν τοὺς ἀπελπισμένους ἀπὸ τὴν Ἐπιστήμην ἀρρώστους, κ' ἔτσι σιγὰ σιγὰ ἡ Ἑλλάδα κατάντησε ἓνα ἀπέραντον «Ἀσυλὸν πολιτικῶν ἀνιάτων» ὅπου ἑκατομμύρια ἀπελπισμένοι ἀρρωστοὶ καθοῦνται καὶ ξιοῦνε μερανύχτια, σὰν τὸν Ἰὼβ, τις πληγὲς τους, ἀναμένοντας ἀπὸ ὥρα σὲ ὥρα τὸ μεγάλο τους σωτήρα, τὸ θάνατον.